No. 102. 1835.

BREDASCHE Staat-, Letterkundig- Nieuws- COURANT, en Wetenschappelijk Blad.

Donderdag 30 April.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad BREDA, gelezen het verzoek van Jonkheer Joseph Adam, houdende verzoek om vergunning, tot het oprigten eener *Broodbakkerij*, in het huis staande en gelegen binnen deze Stad, de Oudenstraat, Wijk A. No. 585.

Gelet op het Koninklijk besluit van den 31sten Januarij 1824 (Staatsblad No. 19), aangaande de vergunning tot het oprigten van sommige Fabrijken en Trafieken, ten gevolge van bekende informatien, de *gemaakte* [illegible] door Jonkheer Joseph Adam gedane verzoek, ter kennisgeving aan de belanghebbenden, ten einde zij, indien zij meenen zich daartegen te moeten verzetten, alsdan zijne redenen van bezwaar, binnen *veertien dagen* na dato, aan Burgemeester en Wethouders, *schriftelijk* in te leveren; zullende het daarvoor worden gehouden, dat van de toestemming is gebleken, wanneer te dezen aanzien het stilzwijgen wordt in acht genomen of de gegrondheid der bezwaren twijfelachtig mogt zijn.

En zal deze op de gebruikelijke wijze worden afgekondigd en aangeplakt.

BREDA, den 27sten April 1835.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

PARIJS, den 22sten April.

De belgische berigten van heden houden niets van belang. De Koningin der Franschen zou dezen morgen met haar gevolg naar Parijs terugkeeren.

— Ter Antwerpsche beurze waren heden (18 April) gecoteerd: Belg. 101¼; Metall. 105½; Nap. rand. 91¼; Spanje *Guebhard* 49¼; Perpet. 50¼, 50, 50⅛; 5 pC. 31½; Cortes te L. 50, 50¼; id. Coupons 22½; Uitgest. 22⅝, 22⅞; Brat. 85½.

PARIJS, den 22sten April.

In de zitting der kamer van afgevaardigden van gisteren, werd door den heer *Dufaure* rapport uitgebragt over de ontlangs geopperde kwestie, of de HH. *Sebastiani* en *Lamarque*, de eerste sedert zijne benoeming tot gezant te Londen, de tweede sints de zending, welke hem te Algiers als commissaris voor het beleid der justitie werd opgedragen, zonder eene herkiezing als leden der kamer konden worden beschouwd. De commissie is van oordeel geweest en heeft dienvolgens voorgesteld, dat men hen als van het lidmaatschap vervallen moet aanmerken, en van dit besluit aan den minister van binnenlandsche zaken zoude kennis geven.

Men wil dat de zitting der beide wetgevende kamers weldra zal gesloten worden. In den loop dezen week zal over de verschillende hoofdstukken van het budget rapport worden uitgebragt. De deliberatien der financiele wetten kunnen ten hoogste drie weken duren, en wanneer deze eenmaal zijn afgeloopen, ziet men gewoonlijk een groot aantal gedeputeerden de hoofdstad verlaten.

[illegible] gisteren in vereenigde zitting eene ernstige censuur uitgesproken over twee leden van de regtbank te Puy du Dome, die zich in der tijd aan het hoofd hebben gesteld eener inschrijving, om de redactie van den *National* te gemoet te komen in de boete, waarin zij door de kamer der Pairs werd veroordeeld.

— De heer *Royer Collard*, die in de vorige week andermaal openbare lessen over de geneeskunde heeft geopend, werd gisteren op nieuw door de studenten uitgejuicht, en zelfs onder allerlei betuigingen tot zijne woning begeleid.

Volgens het ministerieel zondblad heeft het gouvernement zeer [illegible] berigten, doch niet te min geloofwaardige berigten van de Spaansche grenzen ontvangen, die onder dagteekening van den 21sten dezer het gerucht inhielden dat Bergara den insurgenten in handen zoude zijn gevallen, tegenstrijdig.

Intusschen meldt de *Indicateur de Bayonne* dat *Zumala Carregui* reeds op den 14 en 15den de bezetting der genoemde plaats, met twee bataillons en vier stukken hadde omgeven. Hoe gelukkig [illegible] zich van enige verdedigingswerken meester te maken en zich tot in de stad door te dringen, doch bij een volgend aanval bij de ingesloten als bij de troepen eenen geduchten tegenstand.

De generaal *Valdez* is, volgens bevestigde berigten, den 17den de Bilbao aangekomen en heeft dadelijk van de [illegible] overgenomen. *Carnicer* en *Lopez* gelast, om zich in beweging te stellen. Het doel zijner operatien was nog niet bekend, doch men vermoedde dat hij zich het eerst naar Bergara zoude wenden, om deze plaats, hetzij te ontzetten, hetzij te hernemen.

De insurgenten schijnen mede hunne ganesche magt te vereenigen, zoo zelfs, dat de verschillende benden, die tot nu toe in Biscaye rondliepen, zich naar Villa Real en volgens [illegible] hebben begeven hebben.

(Heden, uithoofde van den Zondag, geene fonds-noteering.)

NEDERLANDEN.

EINDHOVEN, den 29sten April.

Bij Koninklijk besluit van den 23sten dezer, is de heer *Charles van der Vlugt*, in plaats van mijne dep heer *G. de Rhieling*, benoemd tot Nederlandsch consul in de Rijken van Valencia en Murcia, om zijnen zetel te houden te Alicante.

— Uit 's Gravenhage schrijft men van gisteren:

» Morgen vertrekken HH. MM. de Koning en Koningin, en overmorgen HH. KK. HH. de Prins en Prinses van *Oranje*, alsmede HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik*, naar Amsterdam. Men verzekert, dat H. K. K. H. de Prinses *van Oranje* spoedig [illegible] een tijsje naar Zwitserland zal ondernemen. HH. KK. HH. de jonge Prinsen zullen een deel van den zomer te Soestdijk doorbrengen. Men vernoemt ook, dat HH. KK. [illegible] Prinses, zich ook eenen tijd te dezer stede zullen ophouden.

» Heden heeft de Eerste Kamer der Staten-Generaal zich vereenigd met het ontwerp van wet, tot wijziging van die van 16 april 1827, betrekkelijk de zamenstelling der censuskas, met uitzondering van het 2de artikel, alsmede met dat, tot intrekking van dat van 31 jan. 1810, tot het onderhoud der dijken betrekking heeft. Zij heeft zich niet vereenigd met het ontwerp van adres aan den Koning, wegens den kwijnenden toestand van den landbouw, aan haar door de Tweede Kamer voorgesteld. Morgen ten half elf uur zullen de beide Kamers in vereenigde vergadering bijeenkomen, om met derzelver [illegible] gesloten."

— Gisteren is alhier aangekomen en in het *Hotel des Pays-Bas* afgestapt, Z. Exc. de baron *d'Hosson*, gevolmagtigd minister van Zweden bij ons Hof en thans in dezelfde betrekking bij het Pruisische overgeplaatst. Z. Exc. heeft heden morgen zijne reis naar zijne nieuwe bestemming, Berlijn, voortgezet.

— De schout-bij-nacht *A. G. Twent*, Inspecteur-generaal over het Loodswezen, benevens de met depeches uit Parijs belast geweest zijnde heer *de Clercq*, zijn te Amsterdam gearriveerd.

— Op de westelijke kust van Afrika zijn, in December en Januarij ll., door de Engelsche bellken *de Pelorus* en *Lynx*, en door de kotter *Buzzard*, twee Spaansche en een Portugeesche slavenschip genomen, waarvan een derzelve, die 8 stukken en [illegible] voerde, zich niet dan na een scherp gevecht heeft overgegeven. Op het schip hadden zich 712 slaven bevonden, waarvan bij de vervolging, door ziekte en ongevallen, reeds 200 overleden waren.

— Volgens de jongste berigten van de Kaap de Goede Hoop was het gouvernement voornemens de kaffers met kracht tot in hun land te vervolgen. Hetzelve had 5000 p. st. gezonden aan de kolonisten die het meest geleden hadden. De schade door de [illegible] in volgenden aangerigt werd op meer dan 300,000 ponden [illegible].

— De volgende opgaven, getrokken uit het *Annuaire militaire* [illegible] doen zien, dat de leden van het Fransche [illegible] sints [illegible] in het laatste jaar der restauratie. In 1830 [illegible] [illegible] uit 29 bataillons der garde, de [illegible] een [illegible], uitmakende 198 bataillons, 20 [illegible] [illegible] terie, uitmakende 44 bataillons; vreemde [illegible] zwitsersche regimenten, of 12 bataillons, [illegible]. In 1834 bestond de armee uit 67 regimenten van linie, of 204 bataill-

lons; 21 regimenten ligte infanterie of 63 bataillons; vreemd legioen, 6 bataillons, totaal 270, zijnde 5 bataillons minder dan in 1830. De vermindering is nog aanmerkelijker bij de kavalerie. In 1830 bestond de kavallerie der garde uit 8 regimenten of 40 eskadrons; 4 kompagnien lijfgarde of 8 eskadrons; keurbenden, gendarmerie 2 eskadrons; karabiniers 12 eskadrons; 10 regimenten kurassiers of 48 eskadrons; 12 regimenten dragonders of 72 eskadrons; 18 regimenten jagers of 108 eskadrons; 6 regimenten huzaren of 24 eskadrons, totaal 322 eskadrons. In 1835 bestond de kavalerie uit 50 regimenten of 250 eskadrons, zijnde 72 minder dan in 1830.

In een der duitsche dagbladen vindt men de volgende opgave der tegenwoordig van wege Groot-Brittannie bij de vreemde mogendheden aangestelde diplomatieke agenten, met het bedrag van derzelver traktementen, naar alphabetische orde gerangschikt:

Te Berlijn: een buitengewoon gezant 5500 pond sterl.; een legatie-secretaris 550 p. st.; een attaché 250 p. st.

Te Bern: een legatie-secretaris 400 p. st.

Te Bogota: een gezant 4000 p. st.; een attaché 400 p. st.

Te Brussel: een gezant 2000 p. st.; een legatie-secretaris 500 p. st.; een attaché 200 p. st.

Te Bueros-Ayros: een legatie-secretaris 500 p. st.

Te Dresden: een gevolmagtigd minister 2300 p. st.; een legatie-secretaris 400 p. st.

Te Florence: een residerende minister 2300 p. st.; een legatie-secretaris 400 p. st.

Te Frankfort: een gevolmagtigd minister 2900 p. st.; een legatie-secretaris 400 p. st.

In Griekenland: een residerend minister 2200 p. st.; een legatie-secretaris 400 p. st.

Te 's Gravenhage: een zaakgelastigde 500 p. st.

Te Konstantinopel: een gezant 6500 p. st.; een gezantschaps-secretaris 600 p. st.; een attaché 250 p. st.

Te Kopenhagen: een gezant 4000 p. st.; een legatie-secretaris 500 p. st.

Te La Plata: een gevolmagtigd minister 3300 p. st.

Te Lissabon: een gezant 5000 p. st.; een legatie-secretaris 600 p. st.

Te Madrid: een buitengewoon gezant 6500 p. st.; twee legatie-secretarissen met 600 en 550 p. st.

Te Mexico: een minister 3000 p. st.; een legatie-secretaris 900 p. st.; een attaché 200 p. st.

Te München: een buitengewoon gezant 4000 p. st.; een legatie-secretaris 500 p. st.

Te Parijs: een buitengewoon gezant 10,000 p. st.; een gezantschaps-secretaris 1000 p. st.; een eerste attaché 400 p. st.

Te Rio-de-Janeiro: een buitengewoon gezant 4500 p. st.; twee legatie-secretarissen 350 en 400 p. st.

Te Petersburg: een gevolmagtigd minister 6500 p. st.; een gezantschaps-secretaris 1000 p. st.; een eerste attaché 400 p. st.

Te Stockholm: een buitengewoon gezant 3500 p. st.; een legatie-secretaris 500 p. st.

Te Stuttgardt: een buitengewoon gezant 2200 p. st.; een legatie-secretaris 400 p. st.

Te Turyn: een gevolmagtigd minister 4100 p. st.; een legatie-secretaris 500 p. st.

Te Weenen: een buitengewoon gezant 9000 p. st.; een gezantschaps-secretaris 400 p. st.; en twee attachés met 250 en 200 p. st.

Te Washington: een buitengewoon gezant 5500 p. st.; een legatie-secretaris 200 p. st.

Behalve deze waren er nog omtrent 25 attachés bij de onderscheidene diplomatieke zendingen, die echter geen vast jaargeld uit de schatkist trokken.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 26sten April.

De fransche gezant aan het oostenrijksche hof, markies de *St. Aulaire* is uit Weenen alhier aangekomen, om zich naar Parijs te begeven.

— De Staten van het Grootherlogdom Hessen zijn den 23sten weder bijeengekomen. In eene voorloopige zitting heeft men zich omtrent de keuze van den president moeten verstaan en den volgenden dag de kandidaten benoemd. De afgevaardigden *Eigenbrodt* en *Schenk* verwierven ieder 37 stemmen en werden alzoo met eene pariteit van stemmen gekozen, daar er 38 leden tegenwoordig waren.

— Aan de eerste kamer der Badensche Staten is door den staatsminister *Winter* een ontwerp tot afschaffing van het banzegt [illegible]

— Weenen zijn den 20sten dezer, ter viering van des Keizers geboortedag, alle schouwburgen geopend geworden en des avonds verlicht, en werd ook het nieuwe volkslied gezongen. Den 21sten zou de benoeming plaats hebben van grootmeester der duitsche orde, welke post door het overlijden van den Aartshertog *Anton* is open gevallen; men gelooft algemeen, dat deze betrekking aan den Aartshertog *Maximiliaan van Este* zal worden opgedragen. Den 22sten zou de Keizer de vreemde gezanten ontvangen, die nog niet aan hem waren voorgesteld geworden.

— Het dagblad van Modena behelst het door de militaire commissie uitgesproken vonnis tegen drie personen, *Vincent Poli*, *Ferrari* en *Malvoli*, die deel genomen hadden aan de misdaad van beleedigde Majesteit, als leden van het genootschap *het herboren Italie*, ten zwaarste van de bedoeling, eene gemeenschap in Italie te bewerken. Het vonnis tegen de twee laatsten, als ter dood veroordeeld, is door den Grootheriog in gevangenis veranderd; dat van den eersten, die tot 15 jaren galeistraf was veroordeeld, zal ten uitvoer gelegd worden.

— Berigten uit Athene van den 14den Maart melden, dat het Engelsche eskader onder den admiraal *Rowley* den vorigen dag, twaalf zeilen sterk, in de haven van den Piraeus was binnen gekomen, zoo men meende om de voorjaarsstormen welke het verblijf in de wateren van Tenedos gevaarlijk maken, te ontwijken. Hetzelve zou echter den 13den den Piraeus weder verlaten om in de grootere haven nabij het eiland Salamis te ankeren. — In deze berigten wordt voorts gemeld, dat het algemeen gerucht, dat terwijl de onderdanen van den Sultan in het hoogere Griekenland opstaan en constitutien verlangen, aan de Morea [illegible] zoude, die het Turksche juk boven de milde regering van Koning *Otto* verkozen. Meer dan twee duizend landbouwers waren voor en na naar Macedonien uitgeweken, en hoe naadelig zulk een voorbeeld ook werken mogt scheen het regentschap toch geene middelen ten dienste te staan om zulks te voorkomen; als het middel om daartegen in voorzien mogt men in de eerste plaats de verdeeling der landerijen noemen, als het best geschikt om den grieksche boer aan den grond te verbinden. — Met de komst der Engelsche vloot had zich ook het gerucht te Athene verspreid, dat de provisioncle regering voor zes jaren zoude verlengd worden; zulks vond echter niet veel geloof en werd ook als niet wenschelijk geacht uitbreiding van den bijna algemeenen afkeer dien men het regentschap toedroeg. De regering had naar het scheen hare tot dus verre gevolgde politiek in den laatsten tijd aanmerkelijk gewijzigd en getracht de hoofden der oude armee, zoo mede de partij van den graaf *Copo d'Istria*, die nog aanzienlijk is, meer aan zich te verbinden. — Volgens de nu laatstelijk door het regentschap vastgestelde bepalingen betreffende het regtswezen zullen er in Griekenland tien departementale regtbanken, ieder met drie regters, een procureur en vijf tot tien advokaten wezen; twee boven van appel en een Areopagus of hof van kassatie. De instelling der jury voor kriminele zaken is vooreerst, als nog niet uitvoerbaar, uitgesteld. Misdaadigers zal alles in 't openbaar behandeld worden. — In Dietsch hebben Beijersche soldaten verscheiden onderaardsche gangen en eene buitengewone woning met muzaïkwerk en twee kolossale standbeelden ontdekt. — Met den herbouw in Athene werd langzaam voortgegaan.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Wij vestigen de aandacht onzer lezeren op de volgende, in onderscheidene vakken, nieuw uitgekomene boeken:

LAND- EN VOLKENKUNDE. — Van de reis rondom de wereld, van den Blinden reiziger HERMAN, is het 3de deel verschenen, bevattende de eilanden in het kanaal van *Mosambique*, *Zanzibar*, *Ceylon*, *Madras* enz. Men vindt echter hier meer eene onderhoudende lektuur, dan nieuwe berigten, belangrijk voor de wetenschap.

Het vierde deel van MALTE-BRUN'S werk over de Britsche Kolonien, uitgegeven door VAN DER PERS, en bevat *Afrika* en *Australië*.

BIOGRAPHIE. — Het leven en de bedrijven van den Admiraal *Hendrik Dirkszoon Uden Masman* (Amst. bij Schalekamp en de Compagnie. Pr. f 2.) Dit werkje sluit zich aan de vorige levensbeschrijvingen, van vaderlandsche helden, door denzelfden schrijver vervaardigd aan. — *Diatribe in Guilielmi Ludovici Nassavii vitam, ingeniumque, merita. Scripsit J. A. C. van Heusde.* (Utrecht bij *Altheer*; Pr. f 3,75), een Akademisch prijsschrift, in stijl en behandeling den zoon van den beroemden VAN HEUSDE waardig, hetzelve eene uitvoerige uiteenzetting van het leven, de daden, de verdiensten en het karakter van Lodewijk eersten stadhouder uit het huis van Nassau. Een brief van gelukwenschinge van Prof. VAN HEUSDE aan zijnen zoon, over de eer door dezen bij de Universiteit te *Leyden* mogt deze verhandeling behandelen, bedevens een staal afbeeldsels en facsimile's van Prinsen LODEWIJK, versieren dit geschrift, 't welk voor de beoefenaars der Geschiedenis van het Vaderland eene blijvende waarde heeft.

GESCHIEDENIS. — De bekende schrijver THOMAS MOORE heeft het eerste deel in 't licht gegeven eener *History of Ireland*, waarvan reeds eene Nederduitsche vertaling bij LANGENHUIZEN te *Harlingen* is aangekondigd. De gebeurtenissen van den dag maken de verschijning van dit werk dubbel belangrijk. Intusschen behelst dit eerste deel slechts het oudste of mythische historie van *Ierland* en die van het eerste bezoek der Noormannen. Het moet eenige verwondering wekken, dat de voltooijing van dit werk tot *drie* deelen vondt aangekondigd worden en eerst bij het tweede deel tot den tijd van den eersten invalder *Deenen*, en volgens dit bestek zou het

derde deel naauwlijks het tijdvak der Hervorming kunnen omvatten. Van gewigt voor de geschiedenis van *Ierland* zijn ook de onlangs uitgekomene stukken des 2den en 3den deels van de *State-papers published under the authority of his Majesty's Commission*. (*Londen* bij *Murray*.)

Le Consulat et l'Empire, ou Histoire de la France et de Napoléon Bonaparte de 1799 à 1815, par A. C. Thibaudeau. Van dit werk, 't welk uit 10 boekdeelen zal bestaan, zien er twee het licht. (*Parijs* Pr. 10 fr.) De Geschiedenis van het Consulschap zal in 3 deelen bevat worden, tegen 't overige aan het Keizerrijk zullen gewijd zijn.

Men ziet ook veel belangstelling te gemoet een nieuw werk van den op het kasteel van *Ham* gevangen zittenden minister de Peyronnet, getiteld: *Histoire des Francs.*

Van veel gewigt, ook voor de geschiedenis en oudheidkunde van het aloude *Meroë*, zijn de reizen door *Ethiopië* van Hoskins, te *Londen* uitgekomen, met kaarten en platen, onder den titel van *Travels in Ethiopie* enz.

NATUURKUNDIGE WETENSCHAPPEN. — Onder de organische ligchamen der voorwereld, waren de visschen tot hiertoe het minste onderzocht, ofschoon deze voor de vroegere geschiedenis van den aardbol voor zeer gewigtig door de Geologen werden gehouden. Met zondaag opmerkelijk onderzoek heeft zich de Hoogleeraar Agassiz te *Neufchatel* bezig gehouden, en de vruchten zijner onderzoekingen beginnen hij mede te deelen in zijne *Recherches sur les poissons fossiles* etc., waarvan de eerste afleveringen verschenen zijn. Het werk zal uit vijf deelen bestaan, waarvan het eerste [illegible] zal bevatten. Elke aflevering bevat gedeelten uit onderscheidene deelen, met de daartoe behoorende afbeeldingen, welke gelithographeerd zijn.

De bekende reiziger door *Abyssinië*, Eduard Rueppel, heeft de resultaten zijner laatste reize door dat land begonnen uit te geven, onder den titel van *Neue Wirbelthiere zu der Fauna von Abyssinien gehörig.* Deze verzameling, welke in 12 afleveringen zal uitkomen, zal alleen nieuwe Abyssinische dieren behelzen, waarvan zich de oorspronkelijke in het Museum te *Frankfort* bevinden. De eerste aflevering behelst het eerste gedeelte der Zoogdieren. De afbeeldingen, onder het onmiddelijk opzigt des schrijvers vervaardigd zijn gesteendrukt en zuiver gekleurd.

Het derde deel van de stelselmatige beschrijving der Europische vogelen (*Manuel d'Ornithologie* etc.) van den vermaarden Nederlander C. J. Temminck, directeur van het museum van natuurlijke historie te *Leyden*, ziet te *Parijs* het licht.

Dr. Johannes Müller, bekend als een man die, door scherpzinnigen geest en waarheidsliefde zeer geschikt is tot de behandeling der physiologische wetenschappen, heeft uitgegeven een *Handbuch der Physiologie der Menschen*, etc. (*Coblenz*, Pr. 3 Thlr. 16 gr.)

GENEESKUNDE. — De kankerachtige ongesteldheden, hoewel ook het voorwerp van onderzoekingen zijnde geweest bijzonder voor 't oog, onder de kwalen behooren, die tegen de geneesmiddelen zich het dapperst waarheid verzetten. Dr. Canquoin te *Parijs* heeft thans eene behandeling in 't licht gegeven, waarin hij, na tienjarige waarnemingen en proefnemingen, de Zink-chloruur als het beste heelmiddel tegen den kanker aanbeveelt. De titel is: *Mémoire sur un nouveau mode de traitement des affections cancéreuses excluant toute opération chirurgicale* etc., *par le Dr. Canquoin. Paris.*

Een [illegible] van aanzien, zoowel als van Regtsgeleerden en Geneesheeren is te *Parijs* uitgekomen een nieuw *Manuel de Médecine legale* etc. par [illegible] *Dr. M.* etc.

Over [illegible] is van den Engelschen Geneesheer Jonathan Green, die eene zeer uitgebreide praktijk in dit vak heeft, een werk uitgekomen onder den titel van *A practical compendium of the Diseases of the Skin*, (pr. 12 sh.) 't welk, bijzonder voor lieden van de kunst bestemd, om de duidelijkheid en bekwaamheid, waarmede in hetzelve eene menigte soort van ziekten wordt behandeld, zeer geprezen wordt.

Dr. Stilling te *Cassel* heeft eene nieuwe methode uitgevonden om bloedstortingen uit de groote bloedvaten te stelpen, over [illegible] proefnemingen en ondervindingen deswege in 't licht gegeven in twee geschriften, het eene getiteld: *die Gefässdurchschlingung* (*Marburg*, Pr. 18 gr.); het andere *die natürlichen Processe bei der Heilung durchschlungener Blutgefässe* (*Eisenach*, Pr. 1 Thlr. 2 gr.)

REGTSGELEERDHEID. — Van [illegible] *Le Code de Procédure civile* [illegible] in 't licht gekomen en behandelt art. 1032 en volgg. (*Parijs* Pr. 10 fr.) Dit vervolg, door den advokaat Duvergier bearbeid, naar de aanteekeningen van Carré, zal uit 8 deelen en een deel bladwijzers bestaan. (1832—1833)

De Oud-notaris Sain te *la Fère* zal eene zoogenoemde *Concordantie* uitgeven der 6 codes, of een woordenboek van alle woorden, welke in de zes Wetboeken voorkomen. Deze Concordantie zal uit 65,000 artikels bestaan en in 40 afleveringen uitkomen, elk van 32 bladz.

BOUWKUNST. — Men weet, sedert [illegible] dat de Hindus, onder den titel van *Silpa-Sastra* 64 belangrijke geschriften hadden over de Bouwkunst. Ram-Raz heeft zich daarvan onderscheidene weten te verschaffen, en daarvan een werk vervaardigd onder den titel van *Essay on the Architecture* etc. (*Londen* bij *Parbu*), waarin hij een volledig overzigt geeft van de Indische bouwkunst, en in plaats van die tot eene hooge oudheid te doen opklimmen, dezelve van de Romeinsche bouwkunst ten tijde van Augustus en Hadrianus afleidt.

Een volledig en beknopt overzigt van al hetgeen tot de beoefening der kunst om bouwwerken aan te leggen behoort vindt men in de onlangs verschenen *Uebersichtliche Darstellung der gesammten Baukunde* (*München* Pr. 1 Thlr. 8 Gr.) door Karl. Wilh. Dempf.

PAEDAGOGYK. — Het ontbrak aan eene korte handleiding voor jonge onderwijzers, onderrectors en kweekelingen, waardoor zij eenigermate in 't overzigt zouden kunnen verkrijgen van den geheelen omvang der opvoed- en onderwijskunde, en het belangrijkste daaruit op het werkelijke schoolleven en het onderwijs leeren toepassen. De Onderwijzer B. Brugema te *Groningen* heeft nu de lessen, door hem in de kweekschool voor Onderwijzers aan het Departement *Groningen* der Maatschappij Tot Nut van 't Algemeen gegeven, aanleiding genomen om, op aanmoediging van twee Schoolopzieners in die Provincie *Groningen*, in die behoefte te voorzien. Alzoo is thans verschenen: *Kort Overzigt der Leer van de Opvoeding en het Onderwijs, voornamelijk met toepassing op de Lagere Scholen; door B. Brugema, Onderwijzer te Groningen.* (*Groningen* bij *Zuidema*, Pr. *f* 1,25.)

PHILOLOGIE. — *Disquisitio de Demosthenearum eloquentiae characiere. Scripsit J. H. Scholten* etc. (*Utrecht* bij *Natan*, Pr. *f* 1,80.)

GRAAUJE LETTEREN. — *Geschichte der poetischen National-Literatur der Deutschen von Dr. G. G. Gervinus.* Het doel van den schrijver is niet een werk van geleerde naspooring, maar een eenvoudig kunstwerk over de Duitsche poëzij te leveren. Het eerste deel, 't welk verschenen is, (*Leipzig*, Pr. 2 Thlr. 12 gr.) handelt over de eerste sporen van Duitsche dichtkunst tot tegen het einde der 12de eeuw.

LETTERKUNDE DER NEGENTIENDE EEUW.

DUITSCHLAND: door O. L. B. Wolff. L. L. D. *Hoogleeraar in de nieuwere Letterkunde aan de Universiteit te Jena*

DICHTERS.

MÜLLER.

Friedrich Müller, gemeenlijk *Maler* Müller (de Schilder Müller) genoemd, was ongetwijfeld (de drie leidsterren der Duitsche letterkunde uitgezonderd) het grootste, maar ook het onregelmatigste genie van dat tijdperk. Hij werd in 1750 te Kreuznach geboren en onderscheidde zich vroeg door zijne zucht voor de schoone kunsten. Nog zeer jong trad hij in dienst van den hertog van Tweebruggen, en maakte zich bekend door verscheidene geëtste teekeningen in de manier der Vlaamsche school, door bewonderd werden wegens de stoutheid van hare composite, maar te gelijker tijd zeer gegispt wegens de onregelmatigheid van de uitvoering: de fout van Müllers karakter, even als van zijne werken, was onregelmatigheid. In 1776 ging de jonge schilder naar Rome, en het verblijf aldaar beviel hem zoo zeer, dat hij aldaar tot aan zijnen dood toe, welke in 1825 plaats had. Michel Angelo Buonarotti was hij voorbeeld; dan Müllers schilderijen waren te excentriek om te gemaniëreerd, en genoten dezwegens weinig bijval. Hij [illegible] (daarop uit) [illegible] laatste jaren de beoefening der schoone kunsten geheel varen, en vergenoegde zich met [illegible] te geven, zoodat hij de smaakvolste en bekwaamste der Cicerones werd voor al die nieuwsgierige vreemdelingen, die de wonderen der zevenheuvel-stad doen en doen wenschten te leeren kennen. Zijn gebrek, als schilder, maakte hem des te geschikter, aan de dichtkunst. Het tijdvak, waarin zijne eerste dichterlijke voortbrengselen verschenen, was niet gunstig, want men miste bepaalde grondbeginselen in de kunst, en zelfs de [illegible] om aan dezelven verscheidenheid te voldoen, door prozaische gedachten onder eenigen eigendunkelijken rhythmus te brengen, leerde de andere, terwijl ze ver den tegenovergestelden weg insloeg, tot [illegible] verscheidenheid van alle hoegenaamde regels, en verklaarde dat een dichter slechts de aandrijft der natuur had te volgen, daar de leerlingen dezer school namen dit werk verkeerdelijk ruimheid en onafhankelijkheid voor natuurlijke eenvoudigheid, en hierin was Maler Müller, ofschoon een man van verheven hoedanigheden en groote talenten, niet de minste overtreder. Geheel doorstroomd met eene verbeeldingskracht, bijna tot overspanningheid toe rijk, met een gloeijend gevoel en eene dweepachtige geestdrift voor het groote en schoone, streefde hij er naar om in zijne gezangen de denkbeelden te verwezenlijken, welke hij in zijne schilderstukken niet had kunnen ten toon spreiden. Dan hij was, zelfs voor een' dichter, al te zeer met zijn onderwerp vervuld; hij verwaarloosde dikwijls den vorm der compositie, en, schoon zelf een kunstenaar, zag hij nooit in, dat er geene volmaaktheid mogelijk is [illegible] zijne grootste fout en des te grooter, dewijl hij in eenige zijner stukken, te weten zijne *Niobe*, zijne *Venus*, en eenige van zijne kleinere gedichten, toont, hoe naauwkeurig en edel hij kan zijn, als het hem behaagt zich binnen de behoorlijke palen te houden. Zijne drie Duitsche Idyllen, *Unterm Canstein*, *Die Schafschur* (het schaapscheren) en *Das Nusskernen* (het nootschulpen), zijn getrouwe kopijen der natuur, vol eenvoudigheid en edele gevoelens. Men kan in zijne dramatische werken eene grootheid van ziel en eene daarmede overeenkomende eenvoudigheid in zijne karakterschildering opmerken, maar de lezer wordt bij aanhoudendheid afgeleid en verhinderd door de invoeging van hare droevige en guitige [illegible] zonder in de [illegible] [illegible] [illegible] sprookje het gelukkige [illegible] Eenige van zijne kleinere gedichten, [illegible] een Abschied zijn [illegible]

De Commissie van Erkentenis voor de Strijders op de Citadel van Antwerpen en de Schelde, roept bij deze op, de Militairen en Schapelingen, welke gedurende het beleg der Citadel van Antwerpen, op gezegde Citadel, en destijds onderhoorige Forten en Redoute, geplaatst zijn geworden, en nog geene gratificatie uit het door haar bijeengebragte fonds mogten hebben ontvangen, om zich ten spoedigste en wel uiterlijk vóór den 30sten Junij aanstaande, met overlegging van de vereischte bewijzen, namelijk, de hun, aan Gouvernements wege verleende medaille van den vijfhoek, benevens een extract uit het stamboek van dezelven bataillon of bezuider dienst, ten blijke, dat zij, gedurende het beleg voormeld, zijn gekwartierd, bij den Heer J. C. Swanen, Thesaurier der Commissie te *Amsterdam*, aan te melden.

Na den vermelden 30sten Junij 1835 zal over de hog aanwezige gelden anderzins beschikt worden, en de Commissie zich ontbinden, zoodat alle latere aanvraag van op gratificatie aanspraak verpeepende te hebben personen, zonder gevolg zoude blijven.

Prijscourant der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, den 28sten April.

Nederland. pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Laatste koers.		pCt.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Laatste koers.
Werk. Schuld 2½	56⅞	57	56⅞	Dito 1838	5	104⅝	104⅝	
dito dito 5	102⅝	102½	102⅝	Cert. dito 1839	5	99¼	99½	99½
Uitgestel. dito.	1 11/16			Obl. te Lond.	5	101½		
Kansbil. dito.	26 9/16	26¼		Cert. te Hamb.	5			
Amort. Synd.	4½ 95¼	95⅜	95⅜	Ins. in Assig	6	70⅜	70¼	
Dito dito	3½ 80⅜	80⅝	80⅜	Certific. dito	6	71⅛		
Schatkistbil.	4			Polen.				
Hand. Maats.	4½ 106⅝	107⅛	107⅛	Aand. L. fl. 300				
Frankrijk.				Pruissen.				
Ins. Grootb.	3			Dito dito R. 50.		115⅛	115¼	
Dito p. 12 Aug.	3			Neg. L. 1000.	4			
Spanje.				Oostenrijk.				
Per. R. E. Ams.	5 50	50⅛	50	Aand. L. f. 100.				
Dito 1000.	3 31½	31⅝	31⅝	Dito dito 250.	4			
Cert. Oyy. & Leg.	4			Metalliek.	5	99 15/16	100	100
Fransche Dito	23¼	23⅛	23⅛	Dito Bgen.	5			
Obl. S. Lond.	5 50½	50⅝	50⅝	Dito.	2½	55⅜		
Engelsche leening.	22⅝	22⅝		Obl. Goll & C.	5			
Portugal.				Dito.	4	92		
Obl. te Lond.	5 99			Cert. Swedsh.	2½			
Dito dito	3 74½			Ween. B. ack.	5	1070		
Napels.				N. Veen. Aand.				
Certific.	5			Denemarken.				
Dito Fals.	5			Leen. te Lond.	5			
Leen. Lond.	5			Brazilien.				
Rusland.				Dito Rotsch.	5	89½	89⅝	89⅝
Obl. Hope	5 104⅛	104½		Griekenl.				
				Dito te Lond.	5			

Bedroefde verloste voorspoedig van een *ZOON*, E. L. CHARLET, geb. VAN GENNEP.

J. NELISSEN,
Officier van Gezondheid, 2de Kl.

den 27sten April 1835.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *Bergen-op-Zoom*, zullen op Vrijdag den 29sten Mei 1835, des voormiddags ten half elf uren, ten Raadhuize alaar, publiek presenteren aan het laagstbiedende, de noodige HERSTELLINGSWERKEN aan een gedeelte der Buitenglacis, te weten van de Noordzijde van de Bastion tot, aan het Spui, en van de Zuidzijde van het Spui, tot aan de Bastion, met de leverantie van de daartoe benoodigde MATERIALEN.

Zullende het Bestek en de Condition van Aanbesteding, ook dagen te voren ter Stads Secretarij ter lezing liggen, en nadere onderrigting te bekomen zijn, bij den Stads-Architect J. VERGROESEN, Jz.

Bergen-op-Zoom, den 27 April 1835.

Burgemeester en Wethouders voorn.,
CUYPERS vt.

Per ordonnantie van dezelven,
J. ALDER, *Secretaris*.

VERPACHTING

VAN EENIGE SCHOONE HOOI- EN WEILANDEN,

IN HOOG UNIEDE BUITENPOLDERS.

Donderdag den 7den Mei 1835, des middags 12 uren, ten overstaan van den Notaris D. MIDDELKOOP, residerende te Dubben, ten huize van P. KELLER, op den Polder Jannezand, in perceelen voor het Gewas van den jare 1835, worden verpagt:

Ruim 270 bunders HOOI- en WEILANDEN, van de polders Oud en Nieuw Beijerland, gelegen onder Binnen en Crimmelen.

Zaterdag den 9den Mei 1835, des middags 12 uren, ten overstaan ten huize van J. VISSER, op de polder van Oudendijk Noordz., ten zuiden van Barendrecht, onder Barendrecht, de Waterschenkerij bender Werkendam, de Hoeplanden onder Elshout, Dordrecht.

Ruim 100 bunders HOOI- en WEILANDEN, van gemelde polder Happenhoeksp en de polder de Bloemplaat, liggende op den hoek aan het Staartgat aan den Dam van Stoenenmuur.

Woensdag den 13den Mei 1835, des voormiddags 11 uren, ten overstaan van gemelden Notaris, ten huize van J. VAN BREUGEL, op de polder de Prikewaard onder Almkerk.

Ruim 100 bunders HOOI- en WEILAND, van de polder den Bruinenhoekschewaard, gelegen onder Dussen bij Kijfhoek.

Aanwijzing zal op alle de Polders gegeven, dagen vóór en op den morgen van de Verpachtingen, en dagelijks informatien te verkrijgen bij den Rentmeester STERLING, te Dordrecht en de Opzienders van gemelde Polders P. KELLER, op Jannezand, J. VAN BREUGEL, op de Prikewaard, J. VISSER, op Happenhoeksp en A. SMAAL, te Nederhardinxveld.

MEYER'S UNIVERSUM.

BIJ *BROESE & COMP.* TE BREDA VERKRIJGBAAR.

Dit zoo keurige als prachtige Prentwerk, hetwelk [illegible] eene belangrijke beschrijving, behalve in de [illegible] duitsche, ook in de Fransche, Engelsche, Italiaansche en Nederduitsche taal wordt uitgegeven, telt reeds het aanzienlijk getal van zevenduizend Intekenaren, en hetzelve verdient in der daad deze onderscheiding, niet slechts wegens de voortreffelijke keuze der Voorwerpen en de keurige uitvoering der Platen, welke door de vermaardste Meesters van Duitschland en Engeland op Staal gegraveerd zijn, maar ook wegens den onderhoudenden en leerrijken tekst, welke, behalve eene zoo plaatselijke als geschiedkundige Beschrijving der afgebeelde Landschappen, Steden, Plaatsen, Bouwvallen, Gedenkteekenen, enz., mede de belangrijkste aanmerkingen betreffende Koophandel en Nijverheid, Staat-, Oudheid-, Bouw- en Schilderkunde bevat.

De volgende opgave der Voorwerpen van de eerste vijf afleveringen met 20 Platen en 48 bladzijden Tekst, in de Nederduitsche taal in het licht verschenen, moge van de algemeene belangrijkheid van dit Werk getuigen.

I. 1.) De H. Markusplaats te Venetie. 2.) Het groote Kanaal te Venetie. 3.) Het Bad Ems. 4.) Gezigt van Rome.

II. 5.) Het Vatican en de St. Pieterskerk te Rome. 6.) Marienbad. 7.) Andernach. 8.) Stores aan het Meer Windermere.

III. 9.) Fountains-abdy in Yorkshire. 10.) Koblenz en Ehrenbreitstein. 11.) Oxford. 12.) De Drievuldigheidskerk te Florence.

IV. 13.) Het Paviljoen te Brighton. 14.) Ilingen. 15.) Corfuhe Minar, Bouwvallen van Delphi. 16.) De Kuyvel [illegible] Schelfhaven.

V. 17.) Taj-Mahal in Agra. 18.) De Sybille [illegible] Tivoli. 19.) Bierpuce. 20.) Eenige Uuit in Gibraltar.

De Teekeningen worden op 6 Afleveringen à 50 Cts. per Aflevering, uitgegeven.

Kantoor des Bibliographischen Instituuts,
Hoogestraat, No. 46.

*** Bij L. E. BOSCH, te Utrecht, is van de Pers gekomen en alom verzonden:

I. KORT VERSLAG van het zoo Geruchtmakend Gedrag des afgezetten Predikant H. P. SCHOLTEN, in de Hervormde Gemeenten Doesburg, Gendereh en, Genssellan, door een *Kriend der waarheid en der vrede*. à 25 cents.

II. KORTE BEHANDELING VAN HET VOORTEL, tot spoedige, zoo van het gehoede Taal-Onderwijs, als inzonderheid van een eerstvereischend gebruik der schrijftcekens, door C. VAN DER MEULEN, Onderwijzer te Utrecht, à 33 cents.

BIJ BROESE & COMP. TE BREDA,
is verschenen:

SOUVENIRS

IMPRESSIONS, PENSÉES ET PAYSAGES

PENDANT

UN VOYAGE EN ORIENT

(1832—1833).

NOTES D'UN VOYAGEUR,

PAR

M. ALPHONSE DE LAMARTINE,

MEMBRE DE L'ACADÉMIE FRANÇAISE.

TOME PREMIER.

LE RAS MOLUNE, PAPIER VÉLIN, GRAND IN-8°.

PRIX: 90 CENTS.

De HH. Boekhandelaars die van dit Werk exemplaren mogten verlangen, gelieven dezelve *franko en voor rekening* aan te vragen.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.